

A DM Kft. támogatásával

Francia nyelvi verseny

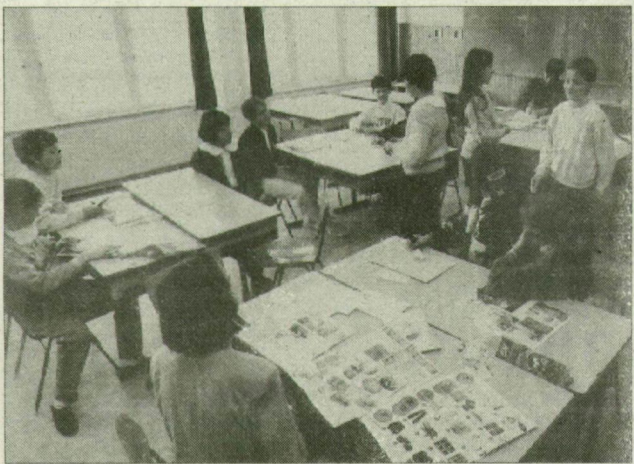
Egész hetes nyelvi versenyprogramot – a héten magyar helyesírási és versmondó vetélkedés folyt, illetve került sor a Kazinczy-verseny helyi szakaszára is – zárt a Makkosházi Általános Iskola. A hét befejezéséig tegnap rendezték meg a francia nyelvű megyei versenyt, amelyen Csongrád megye több iskolájából 24 ötödikes és hatodikos tanuló vett részt.

A verseny győztesei: 5. osztály; 1. díj: *Asztalos Erika*, Makkosházi Ált. Isk. (felkészítő tanára: Kállai Gizella). 2. díj: Tö-

rök *Zita*, Ságvári Gyakorló Ált. Isk. (Réti Attila). 3. díj: *Nytri Péter*, szentesi Erzsébet téri Ált. Isk. (Gémes Anna).

6. osztály; 1. díj: *Molitorisz Péter*, Makkosházi Ált. Isk. (Kimpiané Bihari Katalin). 2. díj: *Takács Eszter*, Ságvári Gyakorló Ált. Isk. (Réti Attila). 3. díj: *Ádor Orsolya*, szentesi Erzsébet téri Ált. Isk. (Gémes Anna).

A versenyt a Délmagyarország Kft. támogatta, a díjakat Dlusztus Imre, a Délmagyarország főszerkesztője adta át a kis franciatudósoknak.

Fotó: Schmidt Andrea

A megyei jogúak közgyűlése

Békéscsabán a városháza dísztermében pénteken délelőtt megkezdődött a Megyei Jogú Városok Szövetségének közgyűlése. A huszonkét megyei

jogú város mintegy hárommillió polgárának érdekeit képviselő önkormányzatok vezetői kétnapos tanácskozást tartanak a békési megyeszékhelyen.

Csak 3 napig!

Csak 3 napig!

Csak 3 napig!

Csak 3 napig!

SÍLÉCEK ÉS SÍCIPŐK VÁSÁRA!

Február 15–17-ig!

Szeretettel várjuk kedves vásárlóinkat Szegeden a Junior Áruházban a Fekete sas u. 25. alatt!

A mű igen kényes, könnyen felbillenő egyensúlyban áll a forradalmi tabló és a két főszereplőt összekötő érzelmi kapcsolat ábrázolása között. A szövegíró Luigi Illica és Giordano itt jóval nagyobb szerepet szánt a történelmi háttérnek, mint mondjuk az operával gyakran párhuzamba állított remekműben, a Toscában ugyan-csak Illica, valamint Puccini a napóleoni háborúnak. Az André Chenier-ben az egyébként is sokkal kevésbé erőteljes vonásokkal megrajzolt érzelmi szál – a rendezői állásfoglalástól függően – könnyen háttérbe szorul, időnként el-elszakad. Pedig – megkockáztatom: az operalátogatót, különösen ma Magyarországon, ez utóbbi sokkal jobban érdekli, mint a forradalom, főként ha melódia-gazdag olasz operát hallgat.

A rendező nehéz választás előtt állt a darab színrevitele során: engedjen-e a könnyebb és hálásabb megoldásnak, s az érzelmi vonulatot helyezze-e előtérbe, vagy válassza a nehezebb, sikert kevésbé garantáló, de vonzó rendezői feladatot jelentő ábrázolást, a francia forradalom tablójának előtérbe helyezését.

Úgy sejtem, Galgóczy Juditnak nem kevés fejtörést okozott a döntés, és bizonyos, hogy nem is csupán e két lehetőségre polarizálva gondolta át rendezői feladatát. A műsorfüzetben azt írja: „...nem a történet mozgatóerőivel szimpatizálok, inkább az individuummal. Nem szeretem magamat a za-

jongó tömegbe képzelni, azt szeretem, ha az egybegyűlt emberek gondolkodnak.”

A színpadi megvalósításban mindamelllett elsősorban a forradalom elevenedik meg – tiszteletet érdemlő zsenialitással. Magyar színpadon az elmúlt évtizedekben ritkán sikerült a franciaországi események történelmi légkörét ilyen élethűen felidézni. Galgóczy lemond az opera megrendezésének hagyományos módjáról, és „szakértelemre valló” munkával létrehoz egy modernebb, részben még mindig látványos produkciót, tarkítva sok brechti elemmel, vitára is ingerelve; olyan produkciót, amelynek igazi főszereplője maga a Forradalom (ezzel odáig elmegy, hogy beleszól a zenébe is: a pergődob első két felvonást összekötő, félszázalás is többször ismétlődő, sokkoló „auf-takt”-ja nincs benne a partitúrában!), amelyben az egykori francia arisztokrácia kissé az ötvenes évek brossúraízü ábrázolásában jelenik meg. A színpadképben persze sok „képzőművész” van. A rendező egyik dicsőre méltó érdeme egybe-közt, hogy vertikálisan is kihasználja a teljes színpadot, aminek része az állandóan jelenlévő, hol szétszedett, hol összerakott vasvázás hídszerkezet. Ennek – bevallom – nem értem, mi a funkciója, ha-csak az nem, hogy a forradalmi eszmék, az igazság szavai többször a hídon, vagyis az arisztokraták s a hóhérok feje fölött hangozzanak el. A lát-

Mivel foglalkozott, mi volt a dolga a dél-kaliforniai egyetem, az USC laboratóriumában?

– Szűkebb kutatóterületem, hogy vizsgálom: a bennünket körülvevő oxigénből származó szabadgyökök hogyan hatnak szervezetünk különböző sejtjeire. Ugyanis az „oxidatív stressz” valamennyi sejtet károsíthatja, például a vörösvérsejtek áramlási tulajdonságait is befolyásolja. A SZOTE klinikáján és a JATE Biológiai Izotóp Laboratóriumában, majd az amerikai egyetemen is ezzel foglalkoztam.

Miért fontos a vér áramlásának tulajdonságait vizsgálni? Milyen haszonnal járt amerikai útja?

– Több reológus véleménye szerint például a szívinfarktus egyik rizikófaktor a vér áramlásának tulajdonsága. E tényezőt Magyarországon alig vizsgálják, pedig kellene. Amerikában a véráramlási tulajdonságok mérésének új módszereit ismertem meg. Hogy ezeket minél hamarabb bevezethessük, szeretnénk megalkotni a SZOTE reológiai munkabizottságát. Los Angelesben rendezték meg a hemotológiai világkongresszust, melynek egyetlen magyarországi résztvevője és előadója voltam.

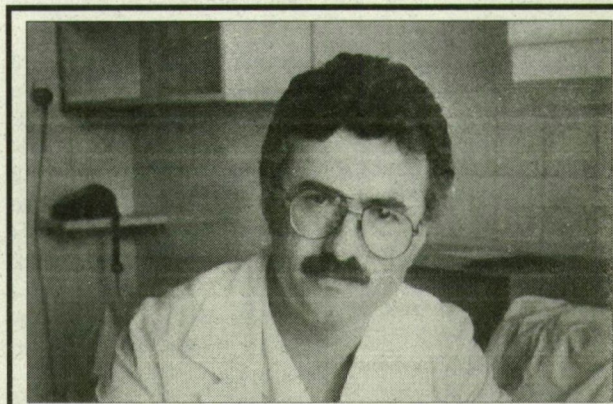
Milyen egy amerikai kórház?

– A szegedi klinikán elsősorban az allergiás és az asztmás betegekkel foglalkozom. A két klinikai osztályt akaratalanul összehasonlítottam. Ott modernebbek az eszközök, korszerűbb az épület, jobb a betegek elhelyezése, de a sze-

Amerikából jöttem...

A szívinfarktus előjele „látható” a vérben

Aki beteg, az szegényedik?

Fotó: Gyenes Kálmán

Honnan? Los Angelesből, a dél-kaliforniai egyetem Biofizikai Tanszékéről. Ki? *Dr. Novák Zoltán* gyermekgyógyász. Mikor? Kilenc hónapos tanulmányút után, néhány hete. Miért? Hazatért, hogy a szegedi Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem Gyermekklinikáján folytassa kutató és gyógyítómunkáját. Így kérdeztem és a fenti válaszokat kaptam az Amerikából jöttem... játék szabályait némiképp módosítva. Majd a kíváncsiskodók kérdezz-felelek játékával folytattuk, hogy kiderüljön: mit látott, mit hozott haza tarsolyában Amerikából a doktor úr.

gedihez hasonló a diagnosztika, a visszarendelések üteme. Szakmai, elméleti felkészültség terén nincs okunk szégyenkezni.

A szegedi kisgyerekek közül sokan ismerik Önt, a doktorbácsit, mert jártak

már magánrendelőjében. A gyermekgyógyásznak mi a véleménye az amerikai egészségügyi ellátásról?

– Rendkívül drága, s nem túl jó az amerikai egészségügyi ellátás. A hosszan tartó betegség ott az elszegényedéssel

egyenértékű. Sok biztosító működik. Ennek megfelelően a polgárok változatos színvonalú és minőségű szolgáltatást vehetnek igénybe.

Az Amerikában tapasztaltakból, látottakból mit látna viszont szívesen Magyarországon?

– Hat-hét államot jártam be. A turizmus támogatását igazán eltanulhatnánk! Nem csak az olcsó benzinre gondolok, hanem a minden típusú igényt kielégítő motellancra, a kiváló információs hálózatra is. A másik figyelemre méltó, jó szokás a mozgássérültekkel való törődés. Az üzeletek előtt nekik külön parkolóhelyet tartanak fenn, a lépcsőket mindenhol rampa egészíti ki, de lehetővé teszik, hogy a mozgáskorlátozottak élvezhessék a turisztikai látványosságokat is. Ott annyira derűnek tűnt mindenki, könnyedebben veszik a dolgokat... Igaz, az ottani magyarok szerint nem tatózkodtam annyit Amerikában, hogy a negatívumokat is lássam. Bár arra rájöttem, hogy az amerikai mosolyog, de e mosoly mögött legtöbbször nincs semmi...

Újszászi Ilona

Két tannyelvű felvételi a Deákba

A Deák Ferenc Gimnázium magyar-angol két tannyelvű osztályaiba jelentkező tanulók írásbeli felvételi vizsgája február 16-án, kedd délután 14.30-kor kezdődik az iskola épületében. A felvételizni óhajtó diákokat 14 órára várják a gimnázium aulájába.

A Tarjánváros 3. Sz. Általános Iskola az 1992–93-as tanévben a Művelődési és Oktatási Minisztérium engedélyével és szakmai felügyeletével magyar-német két tanítási nyelvű oktatást indított egy első osztályban. A tanulóknak a német nyelvet a korábbi nyelvtanítási módszerekkel ellentétben tapasztalati tényezők alapján heti 5 tanítási órában oktatják, ezenkívül a tantárgyak bizonyos körét részben vagy teljes egészében német nyelven tanítják.

Az iskola szeretné az idegen

Tarjánvárosi 3. iskola

Magyarul - németül

nyelv tanításának és tanulásának az általános iskolákban eddig ismeretlen szervezési és tartalmi megoldását megismertetni elsősorban azokkal a szülőkkel, akik gyermeküket a következő tanévre első osztályba kívánják beírni.

Február 15-én 8 órától 10 óráig a magyar-német két taní-

tási nyelvű első osztályban bemutatató jellegű tanítási órákat tartanak, melyre szeretettel várják az érdeklődő szülőket. Egyébként a következő tanévben induló magyar-német két tanítási nyelvű első osztályba, valamint a német tagozatra előkészítő osztályba február 15-től 19-ig fogadnak el jelentkezést.

Főszereplő: a Forradalom Giordano-premier a szegedi színházban

Feltétlenül megkülönböztetett figyelmet érdemlő, ám vitákra is okot szolgáltató operabemutató színhelye volt február 5-én és 9-én a Szegedi Nemzeti Színház. A többnyire „egyoperás” szerzőnek mondott Umberto Giordano ismert művét, a 18. század második felében élt történelmi személyiségnek, André Chenier-nek emléket állító operát elevenítették meg az operatársulat tagjai Galgóczy Judit rendezésében és Acél Ervin, illetve Molnár László zenei irányításával.

vány végül is – nem szép, s ez nagy adóssága az előadásnak.

Nagyobb részt szépek azonban az énekhangok, s telt, homogén, olykor igazi nagyromantikus hangzással szól a zenekar. A darab talán legfontosabb figurája Gérard, a lakáj. Személyiségének átváltozásait nem könnyű megvalósítani, s ezzel Németh József is, Busa Tamás is adós maradt. Németh minden regiszterben szép, ki egyenlített hangon énekelt, olykor egy-egy hangot bizonytalanul intolált, de erőteljes lírai baritonján hatásosan formálta meg a zeneszerző által kissé szűkmarkúan osztott dallam-íveket. Formálása mindamellett nem elég félelmetes, amikor kellene. A Tosca-párhuz-

zamnál maradvá: Scarpiának bizonyosan elégtelen lenne. Erőteljesebb Busa Tamás alakítása, még ha hangja kissé nyersebb is Némethénél. Neki jobban elhiszem Madeleine iránti szenvedélyét és a költő megmentéséért vívott harcának őszinteségét egyaránt.

Madeleine szerepében Szilfai Márta zeneileg a produkció legfőbb erőssége. Kristálytisza intonáció, fénytel átcsózt hang, lenyűgöző muzikalitás jellemzi ezt az éneklést, s a bel canto elsajátításának egy előrehaladott stádiuma. Formálása valamivel hűvösebb ugyan a szerep másik alakítójáénál, Matkócsik Évánál, de úgy érzékelhető, hogy egy magabiztosabb színpad-érzet megvalósu-

lása után a művész még ol-
dottabb alakítással, szenvedély-
vel énekl majd szerepét.

Matkócsik Éva legfőbb érdeme izzó drámaisága és hangjának meglepetésszerű nagy vívőereje. Alakításában maradéktalanul hihető átváltozása az elkényeztetett arisztokrata lányból a forradalmár költőt a halálba követő szerelmes asszonyig.

Az említett két előadás mindegyikén Vadász István alakította az opera címszerepét, a drámai tenorszerpet. Az állandó tenorhiány nem kerülte el ezt a produkciót sem: Vadász István tiszteletre méltó igyekezzettel és nem kevés tehetséggel próbált helytállni az erejét meghaladó szerepben. És ha a második, a február 9-i előadásban valamivel erőteljesebben szól is a hangja, azért vitathatatlan, hogy André Chenier megformálásához nincs kellő vívőereje, s hiányzik az ehhez szükséges fényes orgánus.

Igen meggyőző, sőt rokon-szenes Chenier barátja, Roucher jelmezében Altorjay Tamás és Kővári Csaba. Mindketten megbízhatóan éneklnek szólamukat, és színpadi mozgásukban fontos szerepe van annak az aktivitásnak, ami nélkül egy-egy szituáció bizonyosan megmerevedne.

Kitűnő Bersi, a komorna jelmezében Szonda Éva és Madeleine anyja, Coigny grófnő szerepében Bajtay Horváth Ágota. (Utóbbinak a lehetetlen jelmez és maszk börtönében szólam-

nak megbízható eléneklésén kívül nem sok lehetősége maradt jellemformálásra.) Rövid jelenetében Varsányi Mária (Madelon) nemigen győzött meg arról a tragédiáról, amiről énekelt.

Az opera többi szereplője megközelítően mind azt az egyenes színvonalat képviselték, ami – az említett kivételktől eltekintve – legfőbb érdeme a produkciónak. A díszletek – Both András és Juhász Katalin tervei –, valamint a jelmezek – Vágvolgy Ilona munkája – egyaránt illeszkednek a vázolt rendezői elképzeléshez. Acél Ervin keze alatt mintha visszafogottabban szól volna a vonósgárda, s ezért parányi mértékben megbillent volna az egyensúly a fafúvósok javára. (Lehet, hogy ez csupán a nézőtér két különböző pontjáról hallgatva az előadást volt így érezhető.) A már említett nagyromantikus hatás Molnár László vezényleténél valamivel erőteljesebb volt, Acél Ervin azonban mintha jobban ügyelt volna arra, hogy a hangszerezés hibáiból adódóan a zenekar ne nyomja el oly erőteljesen az énekeseket.

Joggal mondhatjuk – divatos kifejezéssel élve – „kísérleti” operaszínháznak az új produkciót, amit azonban kár volna akár a legkonzervatívabb operakedvelőnek is kihagynia.

Szomory György